

Klædebon, beholdes dog Lærens egentlige Grundlag uforandret. Efterhaanden som de forskellige Religioner voksede frem, baade de indiske og de mere vestlige, vil man se, at man kan opdage den samme Sandhed i dem alle. Senere finder vi Vidsomsreligionen ligge til Grund for Filosofien, som hos Plato, og endnu senere genfinder vi den i den nyplatoniske Skole, som kaldte den *Teosofi*. Vi finder den ligeledes hos de aleksandrinske Lærere under Navn af den *guddommelige Visdom*. Og gaar vi længere frem i Historien til Middelalderen, saa finder vi den i Alkymisternes og Astrologernes Lære. Hos Roger Bacon og Bruno, som blev brændt i Rom i Aar 1600, træffer vi den paany. Ligeledes hos Mystikerne, som Ekhardt og Jakob Boehme, og i Videnskaben hos Paracelsus. I England træffer vi den hos Worm og Fludd i kristeligt Klædebon. Vi finder den i Frankrig og træffer den igen hos Swedenborg. Altid genfinder vi denne ene samme Lære lige fra de tidligste Tider og op til vore Dage, hos H. P. Blavatsky.

Dette er det historiske Svar, som dog ikke siger os noget om Læren.

Fremmest blandt Lærerne staar Grundlæggerne af de forskellige Religioner, og alle har de lært den samme Lære. Bedst kendt af Dem er den kristelige Grundlære; ikke den kirkelige, der har givet Anledning til saa megen Kiv og Strid; men selve Grundlaget i Kristendommen. Og dette vil De genfinde i de andre Religioner. Dette Fællesskab nedsætter ikke Kristendommen. Den kommer derved til at staa i Række med de andre Religioner; men dette, at dens Grundsaetninger genfindes i de andre Religioner, bekræfter dens Grundsandhed.

Den aandelige Kundskabs Lys er *ét*, hvilken Klædning man end ifører det. Tænk Dem, at der i denne Sal skinnede et eneste stort Lys, men at Salens Vinduer var forskelligt farvede: grønne, røde, blaa. Tænk Dem saa, at der udenfor stod en Mængde Mennesker og saa mod Lyset. Hver Gruppe vilde da paastaa, at Lyset havde den samme Farve som det Vindue, hvor igennem de saa det, og de vilde maaske for bestandig trættes om det. Men hvis de kom indenfor, saa vilde de se, at Lyset var *ét*. Og paa samme Maade gaar det med det aandelige Lys. Lad Menneskene trænge ind i Religionernes Hjerte, og de vil se, at Lyset er *ét*.

Dette er, hvad Teosofien viser os.

Teosofien tager Grundsandheden, og den beviser den. Religionerne vil have, at man skal tage Sandheden paa deres Avtoritet. Teosofien stiller den paa Kundskabens Grundvold, ikke paa Avtoritetens. Enhver maa vinde denne Kundskab selv; det er Menneskets Pligt at vinde den selv. Da det teosofiske Selskab blev stiftet, forlangtes det ikke, at dets Medlemmer skulde tro paa Teosofiens Lære, men at de skulde søge at finde Sandheden selv. Der spørges ikke om Tro. Der findes ingen Tro, man skal antage, ingen Lære, man skal tro paa; enhver er velkommen i Selskabet, som vil studere *Broderskab*. En Lære deles af alle i Selskabet: Broderskabets. Vi er Brødre, der søger efter Sandheden.

Enhver Religion lærer Broderskabet. Men hvor kan det da være, at Verden er saa lidt broderlig? Mon det ikke kommer af, at Broderskabet der kun anses for en Teori, men ikke bevises som en Kendsgerning.

Naar en Kendsgerning, en Naturlov er bleven beviset, saa falder det ikke noget Menneske ind at ville sætte sig ud over den. Vi siger, at det, at Menneskene er Brødre, er en Kendsgerning, en Naturlov. Teosofien fører herfor følgende Bevis:

Fysisk er Menneskene Brødre. Legemer er ikke noget fast uforanderligt. De er dannede af Strømme af smaa Partikler, der gaar fra Mennesket til Dyrene, fra Dyrene til Planterne og tilbage igen fra Planter til Dyr, til Mennesket. Videnskabsmænd har genopdaget den Sandhed, at alt er dannet af utallige Liv, som stadig forandres; efter syv Aars Forløb har Mennesket fuldstændig skiftet Legeme. Den nu saa udbredte Lære om Mikrobernes Rolle er kun Begyndelsen af Sandheden. Inden lang Tid vil Videnskabsmændene finde, at hele Legemet er lavet af disse ganske smaa bitte Væsener, som stadig udgaar fra Legemet og optages i det, saa at de ikke blot bærer Sygdom med sig fra det ene Menneske til det andet, men ogsaa overfører Sundhed. Derfor er enhver af os ansvarlig for alle andres Sundhed ved disse smaa Væsener, som udgaar fra os. Naar jeg holder mit Legeme rent, spiser ren og nærende Føde, saa bevirker jeg ogsaa, at disse smaa Væsener er rene og sunde, saa præger jeg dem med min Individualitet, og saa udbreder jeg Sundhed omkring mig. Men naar jeg fylder dem med Alkohol, naar jeg giver dem utilstrækkelig Føde, naar jeg lader dem leve i usunde Boliger, saa bliver jeg en Giftkilde for Samfundet, jeg lever i. Og naar vi lader nogle af vore Brødre leve i Elendighed, saa undergraver vi vor egen Sundhed, saa allerede af Egenkærlighed skulde vi hjælpe dem og fri dem for de elendige Forhold, de lever under.

(Sluttes.)

Grundlovsdagen.

For de Kvinder, som deltager i politiske og sociale Spørgsmaal, giver Grundlovsdagen altid Stof til meget blandede Følelser, og Spørgsmaalet om, hvor og hvorledes skal vi Kvinder egentlig fejre denne Festdag? paa tvinger sig os. For de Kvinder, der endnu ikke har lært at tænke, er Dagen naturligvis ikke nogen anden Mærkedag end en fornøjelig Skovtur eller en Fridag. Disse Kvinder løber saa med til det politiske Parti, hvortil deres Mænd hører, eller der, hvor de morer sig bedst. Tænksomme Kvinder derimod kan ikke undgaa at føle dem skamfulde paa deres Folks Vegne over netop paa denne Dag, som Folket fejrer som en Glædesfest, at blive mindede om, at de er satte uden for al direkte Indflydelse paa Landets Sager og som umyndige Væsener satte i Klasse med Idioter og Forbrydere, som jo er de eneste voksne Mennesker, man har berøvet Valgretten.

Thi naar man som Kvinde føler, at man gør et nyttigt Samfundsarbejde, enten det er i Hjemmet ved det huslige Arbejde, ved Børneopdragelsen eller ved at beklæde et Embede i Staten i Lighed med Mænd, saa falder det selvfølgeligt saadanne Kvinder underlig tungt paa Sinde at føle deres Køns Nedværdigelse og Haan, og den første Tanke maa derfor hos mange Kvinder blive: vi kan ikke gaa med til Grundlovsfest, det vilde jo være at spotte os selv.

Men da de tænksomme Kvinder i Almindelighed ogsaa har et videre Syn og en dybere Følelse end de, der aldrig har gjort dem deres egen Stilling klar, eller søgt at gøre dem bekendte med forskellige Samfundsforhold, der til en vis Grad betinger vor Tilværelse, saa bliver det dog ikke den eneste Tanke, der gør sig gældende. Ses der alt-saa lidt dybere paa Tingene, saa bliver Grundlovsdagen i Virkeligheden en Festdag, som enhver, der føler sig ét med sit Folk, maa være med til at fejre; thi det var en mægtig Tanke, der greb Sindene i 48-49. Det var Friheds, Ligheds og Broderskabets Aand, der fik Magt til at omforme gamle forstenede Tanker. Det var Kærlighedsens Vaarsol, der smeltede Is og Sne, saa Folket ikke mere skulde ligge som døde Masser, der kunde formes efter Fyrstelune, men det skulde nu være en Samling af Individuer, der skulde tænke selv og være medbestemmende om Landets Sager gennem den almindelige Stemmeret. Vel blev Kvinderne den Gang glemte, thi Hjemmets Dør var saa forsvarligt lukket, og Vindusskoddene saaledes tilgittret, at man ikke tænkte paa Kvinden. Men da Frihedens Sol begyndte at skinne, kaldte den ogsaa Kvinderne med; de begyndte at læse Aviser om Politik og begyndte at gaa med til Folkemøder, og tilsidst, og ikke mindst Betydning fik det paa deres Liv, blev Universitetet aabnet for dem, og Adgang til Lærer- og Lægevirksomhed og megen anden Virksomhed, som før alene havde været forbeholdt Mænd, blev givet dem. Jo — Grundloven var i Sandhed en Lykkegave, som har haft sin store Betydning, og der er ingen Grund til paa denne Dag i Aaret 1894 at hænge med Hovedet og sige, at nu er vor Forfatning lagt øde. Gør vi det, saa glemmer vi, at Grundloven har virket i det danske Folk siden 1849, og den Udvikling, Folket har faaet, den Magt og Styrke i Selvtænkning, i Overbevisning, i Troen paa Personlighedernes Ret lige ned i de dybeste Lag af Folket, den kan ingen Magt i Verden mere berøve det danske Folk, saa lidt som et voksent Menneske igen kan puttes i Sløjkjole.

De tilsyneladende Forsøg, der af begrænsede Hjerner gøres paa igen at lægge Folket i Lænker, vil aldrig kunne lykkes. -- Men Kvinderne maa tages op som Allierede i Kampen. De gode Dannede skulde ikke sætte Bededagsansigt op, men hellere som Odin gaa og spørge Frigga til Raads, saa varede det sikkert ikke længe, før vi i Fællesskab vilde gøre som i Sangen — „saa lo hun saa hjerteligt, at alle Lænker brast.“

Men hvor skal vi saa gaa hen paa Grundlovsdagen? spørger mange Kvinder. Til hvilken politisk Gruppe skal vi slutte os? De fejrer jo alle Grundloven og hører alle til ét Folk.

Enhver skal gaa der, hvor de Fremtidsopgaver ligger, for hvilke de vil give deres Arbejde og deres Liv.

Naar Højre holder Fest i Kongens Have og synger for Grundloven, saa hører man, at de har ingen Fremtidsopgaver. Paa dem har den gamle Tid sat sit Stempel, og Grundloven er kun for dem en yndig Drøm, de en Gang har haft, men som aldrig blev til Virkelighed. — Ved de Liberales Fest er der friskere Luft og klarere Syn, der er Frihedsfølelse og Ungdomshaab; men Lighedstanken er der ingen Forstaaelse af, de er endnu bundne i æstetiske Hensyn og Former, og